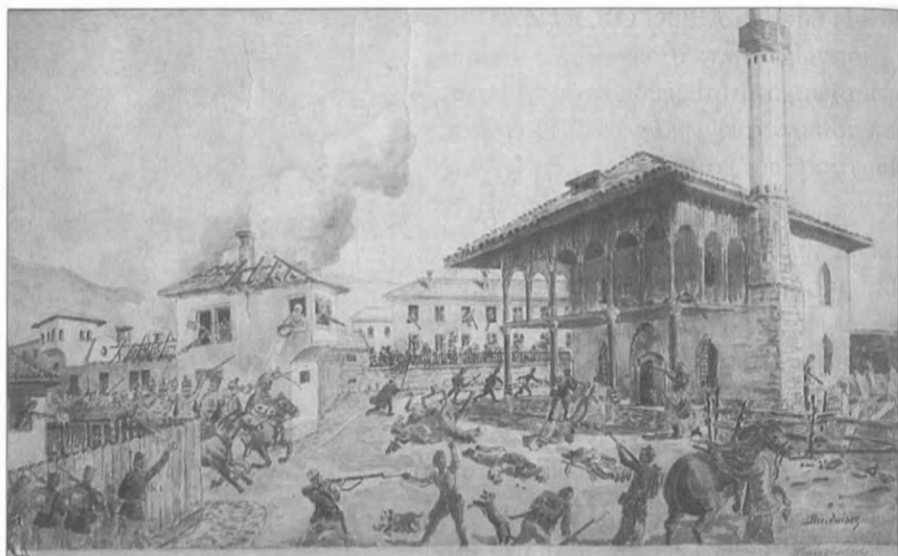

UMJETNIČKA ZBIRKA

Umjetnička Zbirka datira od 1949. godine, a nastala je poklonima gradskih i republičkih državnih organa i pojedinaca, te razmjennom sa odgo-varajućim institucijama u Gradu i otkupom. Umjetnička Zbirka se od svog osnivanja do danas nekoliko puta selila. Do 1954. godine je bila smještena u zgradi Vijećnice, potom u matičnoj zgradi novootvorenog Muzeja ul. Sa-grdžije (današnja zgrada FIN-a), a tokom 1992. i 1993. godine izmještena u Muzej Jevreja BiH. Poslije rata je bila na privremenoj lokaciji improvizovanog depoa u ulici Veliki Čurčulik. Od 2007. godine dolazi do preseljenja Muzeja u novi matični prostor u vilu Koste Hermana, (ulica Josipa Štadlera 32.), a sa njim i Umjetničke Zbirke. Umjetnička djela su smještena u adekvatan prostor depoa po najsavremenijim standardima prevencije, zaštite i očuvanja njihovog originalnog stanja.

Od uspostavljanja Umjetničke zbirke njome su rukovodili: Ljubica Mladenović, direktor Muzeja – od utemeljenja Zbirke do odlaska u penziju 1979. godine, Mehmed Klepo, akademski slikar, kustos Zbirke od 1980. godine (sa prekidom u periodu 1992-1996 godine) do 2001. godine i Hamdija Dizdar, akademski slikar, od 2007. godine do danas. U periodu od 2001-2007 nije bilo uposlenika na ovoj poziciji. Od 2007. godine Muzej Sarajeva pokreće niz akcija okrenutih u pravcu saniranja, dokumentovanja, revitalizacije i obnove umjetničke Zbirke. Zahvaljujući Ministarstvu kulture i sporta Kantona Sarajevo koje je odobrilo sredstva, započete su sljedeće aktivnosti: pokrenut je otkup umjetničkih djela, urađen projekat opremanja umjetničkih djela, te započet projekat hitne restauracije i konzervacije najugroženijih eksponata. Od ukupnog broja vrijednih eksponata koji su se u proteklih šest decenija uspjeli prikupiti u fundus Muzeja grada Sarajeva, dobar dio pripada i umjetničkoj zbirci. Pored toga što je brojčano relativno bogata, umjetničku zbirku karakteriše i to što vremenski raspon u kojem su djela nastala, a obuhvata skoro pet vijekova (od najstarijih ikona

Teodor Breidwiser, Bitka kod Magribije

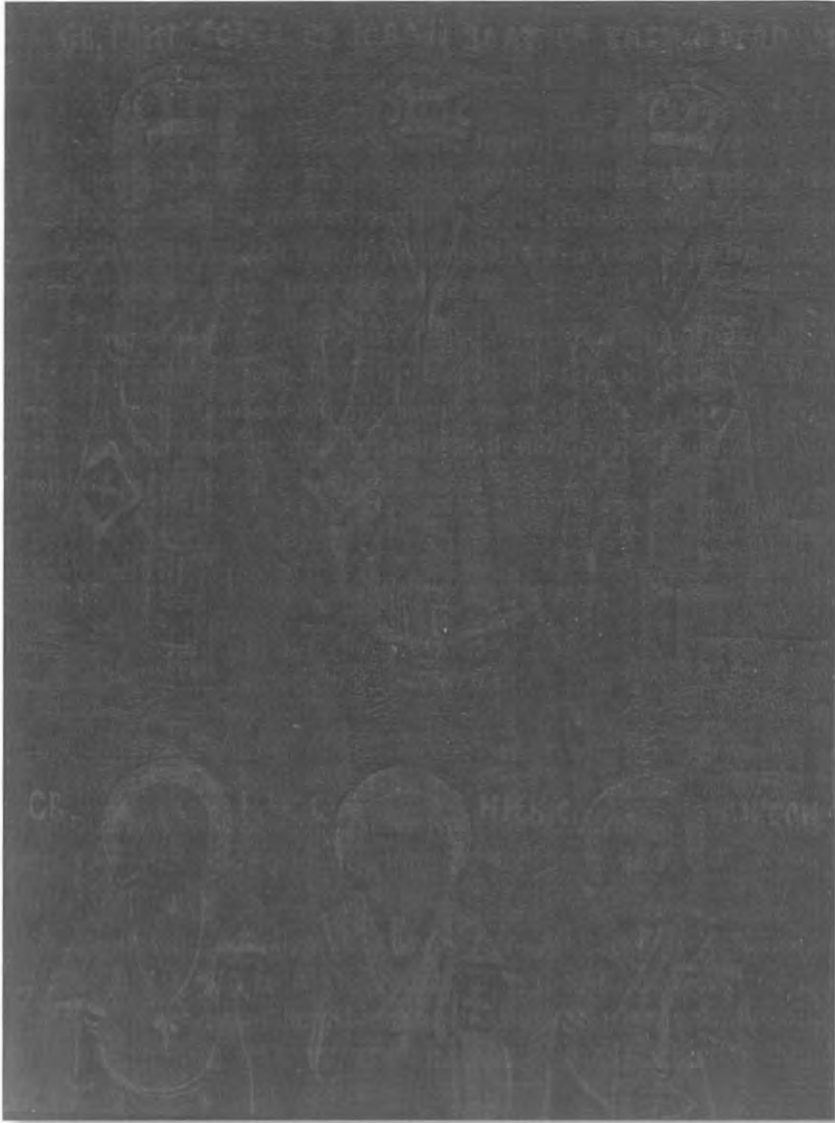

Ismet Mujzinović, Autoportret

Vojo Dimitrijević, Autoportret

iz XVI vijeka, do djela savremene umjetnosti). Ovako obimna i kvalitetna zbirka formirana je zahvaljujući fondovima za otkup umjetničkih djela koji su imali i imaju za cilj da vrijedna umjetnička djela, nastala u ovoj ili nekoj drugoj sredini, a koja po svom kvalitetu i tematici imaju veliki značaj za nju, postanu i dio njene baštine. Umjetnička zbirka ima nekoliko tematskih cjelina: ikone, portrete gradonačelnika i sarajevskih građana, autoportreti sarajevskih slikara, pejzaže i vedute Sarajeva, kolekciju savremene umjetnosti (slikarstvo, skulptura, grafika i crtež). Pored navedenih tematskih cjelina u zbirci se nalaze karikature i akvareli. Od likovnog stvaralaštva iz osmanskog doba Muzej Sarajeva na posjeduje mnogo radova. U posjedu Umjetničke zbirke se nalaze dvije sjajne replike zidnog slikarstva iz Mišćine džamije u Sarajevu. Radi se o kolorisanim crtežima na kojima su predstavljene Meka i Medina a koje je radio Hadži-Mustafa Faginović. U pravoslavnom hrišćanskom svijetu njegovano je isključivo crkveno slikarstvo u vidu freske, ikone i minijature. Ikonografija je naročito njegovana u Sarajevu kao najbogatijoj crkvenoj opštini. Od domaćih majstora koji su radili u Sarajevu, samo su identifikovani oni koji su ostavili zapise kao što su: Todor Vuković-Desisalić, Maksim Tujković, Šimun Lazović, Nenko Solak, Sanko Daskal i posljednji sarajevski ikonopisac Rista Čajkanović koji je radio ikonostase u Blažuju

Rista Čajkanović, Tri jeroha

i Visokom i mnoge ikone i portrete u Sarajevu. Vrlo zanimljivu cjelinu u okviru umjetničke zbirke predstavljaju portreti gradonačelnika Sarajeva i starih sarajevskih građana. Portreti su rađeni u akademskom maniru, pa kao takvi ne predstavljaju značajne stvaralačke domete u smislu ostvarenja novih vrijednosti likovnih umjetnosti. Međutim, njihova vrijednost je u snazi kojom ovi portreti svjedoče kao prvorazredni dokumenti o jednom prohujalom vremenu i ljudima toga vremena. Špiro Bocarić je bio najomilje-

Hamid Dizdar,
Književnik Simo Drašković

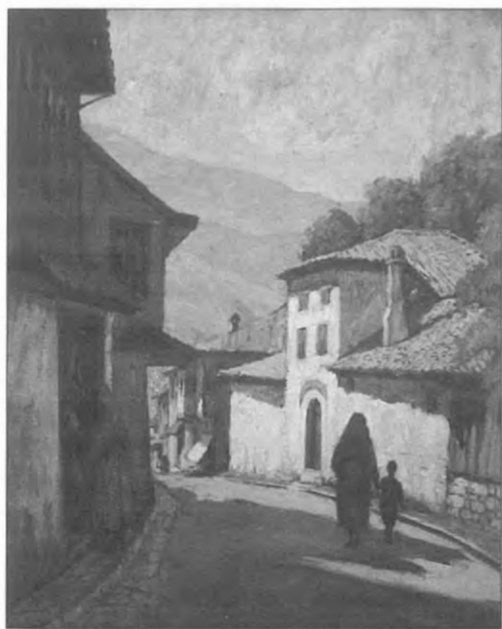
niji slikar građanskih portreta u Sarajevu tako da u zbirci ima najviše njegovih radova. Pored njega stvarali su: Slovenka Ivana Kobilca, amater Nikola Nardelli i drugi. Pejzaž kao samostalna slikarska vrsta u našim krajevima prvi put egzistira u vrijeme austro-ugarske okupacije – to su i prvi slikari – vojnici koji su došli sa okupacionim trupama u Sarajevo.

Pogled na Sarajevo sa Velešića

Ljudevit Kuba, Bentbaša

Petar Tiješić, Sinanova tekija

Sarajevo je svojim izgledom, okolinom i folklorom fasciniralo evropljane koji su došli u ovaj, za njih egzotičan kraj. Iz tog razloga umjetnici su radili svoje slike u formi što vjernije ilustracije, tako da dokumentarnost tih slika izbija u prvi plan ispred kreativno likovnih vrijednosti. Međutim, početkom vijeka, pojavljuju se domaći slikari koji su svoja znanja stekli po značajnim umjetničkim centrima tadašnje Austro-ugarske i Evrope, a koji započinju da slikaju direktno u prirodi. Pejzaž je u periodu pred I svjetski rat i između dva rata dominantan u odnosu na druge slikarske žan-

rove. Međutim, poslije II svjetskog rata pejzaž gubi primat naročito kod mlađe generacije slikara, tako da mu sve više biva pretpostavljena apstraktna metoda izražavanja.

Veći broj pejzaža u fundusu Muzeja grada rađen je u realističkom duhu, ali u znatnoj mjeri su prisutne i druge tendencije koje se baziraju na iskustvima impresionizma, postimpresionizma, kubizma i kreću se do ekspresionističkih i lirsko-kolorističkih rješenja, a neki u sebi sadrže i socijalnu dimenziju.

Sudbina autoportreta kao jedne od disciplina likovne umjetnosti uzrokovana je sudbinom kompletne likovne umjetnosti u našim krajevima, o čemu je ranije bilo riječi.

I u autoportretu, kao i drugim likovnim disciplinama, umjetnik je tražio idealne odnose, proporcije, ljepotu i nerijetko dramu vlastite duše. Autoportret je pretrpio sve transformacije koje je pretrpila i čitava umjetnost u tom vječitom traganju za nečim novim u likovnom izrazu. To je ovisilo o vremenu u kojem je autoportret nastajao kao i od same stvaralačke ličnosti autora. Prvi autoportret u Sarajevu naslikao je Anastas Bocarić 1902. godine. Od tada do danas nastao je veliki broj autoportreta sarajevskih slikara od kojih se u fundusu umjetničke zbirke nalazi ukupno 29 komada.

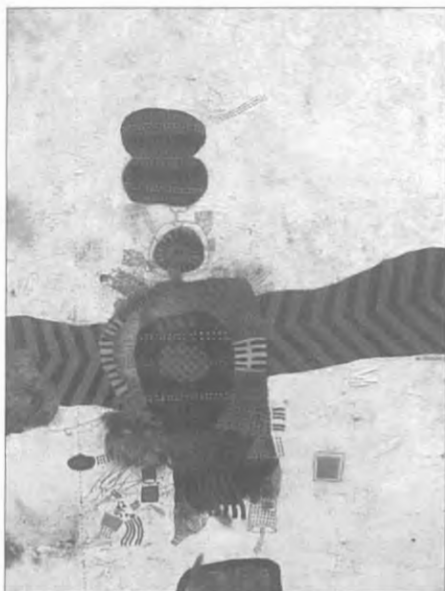
Dio fundusa umjetničke zbirke koji se odnosi na savremenu umjetnost je razumljivo najbrojniji i najotvoreniji za dalju popunu. Ovaj dio zbirke je ustvari odraz stanja u likovnoj umjet-

Mustajbeg Fadilpašić, gradonačelnik

Portret Petra Tiješića

Mehmed Zaimović, Erupcija monologa II

nosti naše sredine u posljednjih šest decenija.

U tom dijelu zbirke zastupljena su djela savremenih sarajevskih slikara, skulptora i grafičara, koji su dali obilježje likovnoj umjetnosti ne samo naše sredine nego mnogo šire.

Već postojeći broj umjetničkih djela iz fundusa Umjetničke zbirke koji ima intencu rasta i obogaćivanja novim umjetničkim djelima, nameće potrebu za galerijskim prostorom u kojem bi ovaj bogati fundus bio predstavljen u vidu stalne postavke.

Seid Hasanefendić, Elementi Bosne III

Sažetak

UMJETNIČKA ZBIRKA

Umjetnička Zbirka datira od 1949. godine, a nastala je: poklonima gradskih i republičkih državnih organa i pojedinaca, razmjenom sa odgovarajućim institucijama u Gradu i otkupom. Od ukupnog broja vrijednih eksponata koji su se u proteklih šest decenija uspjeli prikupiti u fundus Muzeja grada Sarajeva, dobar dio pripada i umjetničkoj zbirci. Pored toga što je brojčano relativno bogata, umjetničku zbirku karakteriše i to što vremenski raspon u kojem su djela nastala, a obuhvata skoro pet vijekova (od najstarijih ikona iz XVI vijeka do djela savremene umjetnosti). Umjetnička zbirka ima nekoliko tematskih cjelina: ikone, portrete gradonačelnika i sarajevskih građana, autoportrete sarajevskih slikara, pejzaže i vedute Sarajeva, kolekciju savremene umjetnosti (slikarstvo, skulptura, grafika i crtež).

Summary

THE ART COLLECTION

The art collection dates from 1949, and has been formed from gifts from city, republic and national bodies and individuals, exchange with relevant institutions in the City, and purchase. A good many of the valuable exhibits acquired by the Museum over the past six decades belong to the art collection. As well as consisting of a relatively large number of works, the art collection also includes works spanning almost five decades, from the oldest icon, dating from the 16th century, to modern works of art. It is divided into a number of thematic groups: icons, portraits of Lord Mayors and citizens of Sarajevo, self-portraits by Sarajevo's artists, landscapes and panoramas of Sarajevo, and a modern art collection (paintings, sculpture, graphics and drawings).